ECLI:LV:AT:2022:1129.C73404418.10.S
Lieta Nr.C73404418, SKC-78/2022
Civillietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
SPRIEDUMS
Rīgā 2022.gada 29.novembrī

Senāts šādā sastāvā:
senators referents Intars Bisters,
senators Valerijs Maksimovs,
senatore Marika Senkāne

izskatīja rakstveida procesā SIA „EKO OSTA" kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2020.gada 19.novembra spriedumu SIA „EKO OSTA" prasībā pret SIA „SKONTO BŪVE" par līguma noteikuma atzīšanu par spēkā neesošu un parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Starp SIA „SKONTO BŪVE" kā ģenerāluzņēmēju un SIA „EKO OSTA" kā apakšuzņēmēju 2014.gada 7.oktobrī noslēgts līgums (turpmāk tekstā – Līgums), saskaņā ar kuru SIA "Eko osta" veica darbus objektā „Vēsturiski piesārņotās vietas "Inčukalna sērskābā gudrona dīķi" projektēšanas un sanācijas darbi". Darbu pasūtītājs objektā ir Valsts vides dienests. Pasūtītāja ieceltais inženieris, kurš objektā pārstāv pasūtītāju, ir SIA „GEO CONSULTANTS" (turpmāk tekstā – Inženieris).

[2] SIA „EKO OSTA" cēla tiesā prasību pret SIA „SKONTO BŪVE", kurā lūdza:
- ar 2015.gada martu atzīt Līguma 34.punktu par spēkā neesošu daļā - „[..] pēc tam, kad Ģenerāluzņēmējs ir saņēmis maksājumu no Pasūtītāja saskaņā ar ikmēneša Darbu izpildes aktu", kas noteic pakārtotu norēķinu kārtību;
- piedzīt no atbildētājas prasītājas labā pamatparādu par izpildītājiem darbiem 1 893 012,20 EUR, līgumsodu 189 301,22 EUR un visus tiesāšanās izdevumus.

Prasības pamatā norādīti šādi apstākļi.

[2.1] SIA „EKO OSTA" atbilstoši Līguma noteikumiem iesniedza SIA „SKONTO BŪVE" septiņus izpildīto darbu pieņemšanas-nodošanas aktus – Nr.1/2015, 2/2015, 3/2015, 4/2015, 5/2015, 6/ 2015 un 7/2015 – par laika posmā no 2014.gada novembra līdz 2015.gada augustam paveiktajiem darbiem.

Par laika posmā no 2014. gada novembra līdz 2015. gada februārim paveiktajiem darbiem ir noformēti akti Nr.1/2015 un Nr.2/2015, kurus SIA „SKONTO BŪVE" parakstīja un apmaksāja.

Par 2015.gada martā paveiktajiem darbiem ir noformēts akts Nr.3/2015, kuru SIA „SKONTO BŪVE" parakstīja, bet neapmaksāja, aizbildinoties, ka darbu izpildes apmaksa ir akceptēta, bet nav apmaksāta no pasūtītāja puses.

Akti Nr.4/2015, 5/2015, 6/2015 un 7/2015, kas noformēti par laika posmā no 2015.gada aprīļa līdz 2015.gada jūlijam paveiktajiem darbiem, nav parakstīti un nav apmaksāti, aizbildinoties, ka darba izpildes apmaksa nav akceptēta un nav veikts norēķins no pasūtītāja puses.

Samaksa par SIA „EKO OSTA" izpildītajiem darbiem atbilstoši pieņemšanas-nodošanas aktiem Nr.3/2015, 4/2015, 5/2015, 6/2015 un 7/2015 nav veikta par kopējo summu 1 893 012,20 EUR.

[2.2] Atteikumu maksāt par izpildītajiem darbiem SIA „SKONTO BŪVE" pamato ar Līguma 34.punktā iekļauto atrunu, ka ģenerāluzņēmējam iestājas pienākums apmaksāt apakšuzņēmēja paveiktos darbus tikai gadījumā, ja ģenerāluzņēmējs ir saņēmis maksājumus no pasūtītāja.

[2.3] Ar Valsts vides dienesta 2015.gada 15.jūnija vēstuli Nr.289/2015 SIA „EKO OSTA" tika informēta, ka no pasūtītāja puses samaksa ģenerāluzņēmējam par SIA „SKONTO BŪVE" uzradītājiem darbiem nav veikta kopš 2015.gada marta mēneša, jo starp Valsts vides dienestu un SIA „SKONTO BŪVE" pastāv strīds par veicamo darbu kopējā apjoma atbilstību noslēgtajam līgumam.

Pasūtītāja un ģenerāluzņēmēja strīds nav saistīts ar SIA „EKO OSTA" kā apakšuzņēmēja paveiktajiem darbiem un to kvalitāti. Valsts vides dienests par prasītājas veiktajiem darbiem nav atteicis veikt norēķinu, bet gan pieprasījis atbildētājai veikt korekciju tās iesniegtajos dokumentos daļā, kas neskar prasītājas veikto darbu atspoguļojumu.

Valsts vides dienests, atkāpjoties no līguma ar ģenerāluzņēmēju, paziņoja atbildētājai, ka ieturētie maksājumi tiks novirzīti zaudējumu segšanai, kas cēlušies atbildētājas saistību neizpildes dēļ. Tas nozīmē, ka pasūtītāja līdzekļus par prasītājas izpildītajiem darbiem ieturējusi, tādā veidā samaksājot atbildētājai, kas pretēji SIA „SKONTO BŪVE" apgalvotajam norāda, ka norēķins nav veikts.

[2.4] Līgumā 34.punkts ir iekļauts, par pamatu ņemot ģenerāluzņēmēja un apakšuzņēmēja parasti sagaidāmas tiesiskās attiecības, kas balstās uz vēlmi pildīt līgumattiecības.

Norādītie apstākļi liecina, ka SIA „SKONTO BŪVE" rīcība ir bijusi klaji maldinoša un apstrīdētais līguma noteikums kalpo par pamatu neveikt samaksu par izpildītiem darbiem, kas nonāk pretrunā ar Civillikuma 2223.pantu.

SIA „SKONTO BŪVE", zinot, ka ģenerāluzņēmēja un pasūtītāja strīda dēļ apakšuzņēmēja izpildīto ikmēneša darbi netiks apmaksāti, neapturēja apakšuzņēmuma līgumu ar SIA „EKO OSTA" un turpināja no prasītājas pieņemt līgumsaistību izpildi.

Konkrētajā gadījumā SIA „EKO OSTA" maldība neiznīcina visu darījumu, bet gan pēc iespējas pasargā no zaudējumiem maldināto personu, kā tas noteikts Civillikuma 1446.pantā.

Šajā sakarā Līguma 34.punkts daļā prasībā norādītajā redakcijā atzīstams par spēkā neesošu ar 2015.gada martu, kad pasūtītāja apturēja objekta finansēšanu un par to paziņoja SIA „SKONTO BŪVE".

[2.5] Līguma 29.punkts noteic, ka darbu pieņemšanas-nodošanas akts ir pušu parakstīts dokuments, kuru akceptē Inženieris. Tas nozīmē, ka sākotnēji pienākums veikt prasītājas izpildīto darbu pārbaudi gulstas tieši uz atbildētāju, nevis pasūtītāju.

SIA „EKO OSTA" pieprasīja SIA „SKONTO BŪVE" iesniegt dokumentus, kas apstiprina tās izpildīto ikmēneša darbu pieņemšanas-nodošanas aktu iesniegšanu Inženierim un Inženiera akceptu izpildītajiem darbiem, vai atteikumu darbus pieņemt. Atbildētāja pieprasītās ziņas nesniedza.

Tā kā Līgumā nav atrunāts termiņš par to, cik ilgā laikā atbildētājai ir pienākums izvērtēt pieņemšanas-nodošanas aktus, tad piemērojami FIDIC līguma noteikumi, kā to noteic Līguma 67.punkts.

Atbilstoši FIDIC dzeltenās grāmatas vispārīgo noteikumu 10.1.apakšpunkta ceturtajai daļai, ja 28 dienu laikā Inženieris nav sniedzis pieņemšanas-nodošanas apstiprinājumu, ne arī noraidījis uzņēmēja pieteikumu un ja darbi atbilst līguma prasībām, tiek uzskatīts, ka pieņemšanas-nodošanas apstiprinājums izdots pēdējā šī perioda dienā. Tas nozīmē, ka, pamatojoties uz minēto normu, prasītājas izpildīto darbu pieņemšanas-nodošanas akti apstiprināti no atbildētājas puses 29. dienā.

Atbildētājai papildus līguma pamatsummai ir pienākums maksāt līgumsodu 0,5% apmērā no laikā nesamaksātās summas par katru nokavējuma dienu.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 17.aprīļa spriedumu SIA „EKO OSTA" prasība noraidīta.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar prasītājas apelācijas sūdzību, Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija prasību noraidīja.

Spriedumā norādīti šādi apsvērumi.

[4.1] Izvērtējot prasījumu par Līguma 34.punkta atzīšanu par spēkā neesošu daļā, kolēģija atzina, ka tā apmierināšanai nav pamata.

Civillikuma 1587.pantā iekļautā tiesību norma noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un nedarījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Šajā gadījumā tieši prasītāja ir tā līgumslēdzēja puse, kas vēlas atkāpties no tiesīgi noslēgtā līguma.

Civillikuma 1589.pants paredz, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Konkrētajā gadījumā nav konstatējams neviens no likumā noteiktajiem pamatiem, kas dotu prasītājai tiesības atkāpties no līguma.

[4.2] Līdzēji var brīvi izvēlēties slēgt vai neslēgt darījumu, un kādu saturu darījumā ietvert.

Atbilstoši Līguma 34.punktam SIA "SKONTO BŪVE" iestājas pienākums apmaksāt prasītājas paveiktos darbus, ja ģenerāluzņēmēja ir saņēmusi maksājumus no pasūtītāja saskaņā ar ikmēneša Darbu izpildes aktu.

Prasībā nav norādīti konkrēti apstākļi, kas dotu pamatu uzskatīt, ka Līguma slēgšanas laikā tā būtu maldināta attiecībā uz minēto Līgumu, jo tā apspriešanas laikā prasītāja neiebilda pret noteikumu, kas paredz paveikto darbu apmaksu tikai pēc tam, kad norēķinu veic pasūtītājs.

Ir nepamatots prasītājas arguments par maldību, ka tās padarītie darbi tiks nodoti pasūtītājam kopā ar citu apakšuzņēmēju padarītajiem darbiem.

Jāņem vērā, ka Līgumu noslēdza divas vienlīdzīgas darījuma puses – komersanti, kuriem ir liela pieredze darījumu slēgšanā.

Apstrīdētais Līguma noteikums nesniedz termina "Darbu izpildes akts" skaidrojumu.

Iztulkojot Līguma preambulu, 28., 29., 30.punktu un Galvenā līguma, kas noslēgts starp ģenerāluzņēmēju un Valsts vides dienestu (turpmāk tekstā – Galvenais līgums) un uz kuru ir atsauce Līgumā, noteikumus, secināms, ka prasītājas veiktie darbi bija jānodod objekta pasūtītāja (Inženiera) akceptam kopā ar citiem objektā veiktajiem darbiem. Prasītājai nebija pamata uzskatīt, ka tās veiktie darbi tiks nodoti atsevišķi no citiem attiecīgajā mēnesī objektā veiktajiem darbiem.

[4.3] Pušu pielīgtā norēķinu kārtība nav pretrunā Civillikuma 2223.panta noteikumiem, jo tiesību normā par norēķinu kārtību atrunāts: „ja vien nav citādi norunāts". No tā secināms, ka darījuma puses var noteikt savu norēķinu kārtību, kā tas izdarīts konkrētajā gadījumā.

Prasītāja, vienojoties ar atbildētāju par pakārtotu norēķinu kārtību, ir uzņēmusies samaksas risku, taču līguma izpildīšanas grūtības nevar būt pamats līguma noteikumu atzīšanai par spēkā neesošiem.

Ņemot vērā, ka nav iestājušies Līguma 34.punktā noteiktie kumulatīvie priekšnoteikumi atbildētājas samaksas pienākumam pret prasītāju, prasība par parāda un līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

[5] SIA „EKO OSTA" iesniedza kasācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu pilnā apjomā.

Kasācijas sūdzībā iekļauti šādi argumenti.

[5.1] Apelācijas instances tiesa, izšķirot strīdu, pārkāpusi Civilprocesa likuma 8., 97., 190.panta otrās daļas un 193.panta piektās daļas prasības, jo pārsūdzētajā spriedumā izdarītie secinājumi nav balstīti uz nozīmīgu apstākļu, kas ietilpst pierādīšanas priekšmetā, pārbaudi un atbilstošu juridisko vērtējumu.

[5.2] Prasītāja nav vienojusies par to, ka padarīto darbu apmaksa būs atkarīga no ģenerāluzņēmēja un citu tās apakšuzņēmēju padarītajiem darbiem.

Skaidrojot Līguma saturu, tiesa nodibinājusi tādu izpildīto darbu nodošanas kārtību, kas ir pretrunā ar lietas materiālos esošo 2017.gada 7.novembra vēstulē pašas atbildētājas rakstveidā izvērsto darbu pieņemšanas kārtības skaidrojumu: „Vispirms tos (kasatora piebilde – aktus) apakšuzņēmējs apstiprināja pie Inženiera un tikai pēc tam, kad tos bija saskaņojis Inženieris, pieņemšanas-nodošanas aktus parakstīja Ģenerāluzņēmējs.".

Secinājumu, ka prasītājas veiktie darbi bija jānodod pasūtītāja (Inženiera) akceptam kopā ar citiem objektā veiktajiem darbiem, tiesa izdarījusi, analizējot ģenerāluzņēmēja un Valsts vides dienesta noslēgto līgumu, nevis starp prasītāju un atbildētāju noslēgto Līgumu. Tas ir pretrunā Līguma 4.punkta noteikumiem, kas noteic, ka Līgumā iekļauto dokumentu noteikumu kolīziju vai atšķirīgas interpretācijas gadījumā Līgumam ir augstāka prioritāte, pret jebkuru tā pielikumu.

Spriedumā tiesa nav atklājusi nedz kādu kolīziju tā novērš, nedz arī to, kādēļ šajā gadījumā minētais dokuments būtu analizējams.

Inženiera pārstāvis, kurš tiesas sēdē nopratināts kā liecinieks, apstiprināja, ka par prasītājas paveiktajiem un atbildētājas aktos uzrādītajiem darbiem Inženierim pretenzijas nav bijušas. Atbildētājas iesniegtie akti netika apstiprināti citu personu uzrādīto darbu dēļ.

Tas pierāda, ka atbildētāja ir maldinājusi prasītāju ne tikai pirms līguma noslēgšanas, bet turpinājusi uzturēt prasītāju maldinošu pozīciju arī laikā, kad starp līdzējiem faktiski bija jau radies strīds.

[5.3] Strīda pareizai izšķiršanai tiesai bija pienākums piemērot Civillikuma 2223.pantu, ko tiesa nav darījusi, līdz ar to nonākot pie nepareiza lietas iznākuma.

Tiesa par taisnīgu atzīst situāciju, kas pieļauj atbildētājai neveikt samaksu par prasītājas izpildītiem un nodotiem darbiem, turklāt atbildētājas pienākums veikt norēķinu padarīts atkarīgs tikai no pašas atbildētājas rīcības.

Uzņēmuma līguma būtiskās sastāvdaļas ir darba galīgā rezultāta radīšana, tā nodošana pasūtītājam un pielīgtas samaksas saņemšana par padarīto darbu.

Civillikuma 2223.pants ir uzskatāms par imperatīvu tiesību normu, jo regulē līguma būtisko sastāvdaļu – pasūtītāja pienākumu samaksāt par labi

paveiktu, pieņemtu darbu. Tulkojot minēto normu, tiesa pilnībā groza uzņēmuma līguma institūta būtību, jo pieļauj iespēju, ka atbildētājai šāds pienākums neiestājas.

Likumā norādītais „ja vien nav norunāts citādi" nekādā ziņā nav tulkojams kā atbrīvojums no pienākuma izpildes.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījis spriedumu attiecībā uz personu, kura to pārsūdzējusi, un attiecībā uz argumentiem, kas minēti kasācijas sūdzībā, kā to nosaka Civilprocesa likuma 473.panta pirmā daļa, Senāts uzskata, ka spriedums atceļams daļā, ar kuru noraidīta prasība par parāda un līgumsoda piedziņu, un lieta nododama jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā

[7] Lietas izskatīšanas gaitā tiesa, pārbaudot pierādījumus likumā noteiktā kārtībā, pārliecinās, vai tie apstiprina tādu apstākļu esību, kuri ir prasījuma pamatā un ir priekšnoteikums materiālo tiesību normu, kas regulē konkrētās tiesiskās attiecības, piemērošanai.

Senāts piekrīt SIA „EKO OSTA" kasācijas sūdzībā norādītajam, ka spriedums daļā, ar kuru noraidīta prasība par parāda un līgumsoda piedziņu, neatbilst Civilprocesa likuma 8., 97., 190.panta otrās daļas un 193.panta piektās daļas prasībām, jo pārbaudāmajā spriedumā izdarītie secinājumi nav balstīti uz nozīmīgu apstākļu, kas ietilpst pierādīšanas priekšmetā, pārbaudi un atbilstošu juridisko vērtējumu.

[7.1] Civillikuma 2222.panta pirmā daļa paredz, ka pasūtītājam jāpieņem no uzņēmēja tā izpildītais pasūtījums; pretējā gadījumā viņš atbild par visām nokavējuma sekām.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 2223.panta pirmo daļu tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.

[7.2] Nevar noliegt, ka darbu izpildes kvalitātes kontroles nodrošināšanā paveikto darbu pieņemšanai ir būtiska nozīme, jo parasti tas ir atskaites punkts pasūtītāja pienākumam veikt norēķinu par izpildītiem darbiem. Tajā pašā laikā pasūtītāja bezdarbība darbu pieņemšanas procesā, bez pamatota iemesla atsakoties parakstīt pieņemšanas-nodošanas aktu, nevar būt patstāvīgs pamats, lai uzņēmējam tiktu liegta iespēja saņemt maksu par izpildītu un faktiski pieņemtu darba galarezultātu.

Turklāt gadījumos, ja objektā darbu veikšanai tiek izveidota hierarhiska apakšuzņēmēju ķēde, objekta pasūtītāja faktiskajai rīcībai attiecībā uz izpildītajiem darbiem var būt nozīme, risinot strīdu starp ģenerāluzņēmēju un apakšuzņēmēju, jo pēdējam parasti nepastāv iespēja nodod darbus objekta pasūtītājam un saņemt samaksu patstāvīgi. Jo īpaši šādas rīcības vērtējumam ir nozīme situācijā, kad objekta pasūtītājs izpildīto darbu ir pieņēmis un atzinis par labu esam, savukārt ģenerāluzņēmējs no apakšuzņēmēja tos pašus darbus nepieņem, atsaucoties uz ikmēneša darba pieņemšanas nodošanas akta neparakstīšanas faktu no objekta pasūtītāja puses.

Tādējādi par neatbilstošu Civilprocesa likuma 97. panta tiesību normā nostiprinātajām prasībām pierādījumu novērtēšanā atzīstams uzskats, ka abpusēji parakstīts nodošanas-pieņemšanas akts ir vienīgais dokuments, kas var apstiprināt materiālu piegādi un darbu izpildi, tā rezultātā bez ievērības atstājot citus apstākļus un pierādījumus, ko puse ir iesniegusi šī fakta pierādīšanai.

[7.3] Tiesa pamatoti konstatējusi, ka ģenerāluzņēmēja objekta pasūtītāja Inženierim ikmēneša darbus nodod ar vienu darba pieņemšanas-nodošanas aktu, kas aptver ģenerāluzņēmēja un tā nolīgto apakšuzņēmēju visu darba rezultātu, taču tiesa pilnībā ignorējusi, ka tā ir divpusēja tiesiskā attiecība starp ģenerāluzņēmēju un objekta pasūtītāju, kas izriet Galvenā līguma.

Šī iemesla dēļ tiesa, tulkojot Līguma 34.punktā lietoto jēdzienu „Darbu izpildes akts", kļūdaini tā satura noteikumus saistījusi ar Galveno līgumu, lai gan tie prasītājai, kura nav šī tiesiskā darījuma dalībniece, nepiešķir kādas tiesības un neuzliek pienākumus. Ar Līguma 34.punkta noteikumiem prasītāja nav uzņēmusies solidāru atbildību pret objekta pasūtītāju par kopīgā darba rezultātu objektā, tāpēc runāt par samaksas riska, ko izraisa citas personas rīcība, uzņemšanos, ko šajā lietā tiesa mēģinājusi saskatīt, ir nevietā.

[7.4] Kasācijas sūdzībā pamatoti norādīts, ka tiesa, tulkojot Līguma 34.punkta noteikumus, ignorējusi Līguma 4.punkta priekšrakstu, ka Līguma un tā pielikumu noteikumu kolīziju gadījumā Līgumam ir augstāka prioritāte pret jebkuru tā pielikumu, līdz ar to Līgumā noteikto pušu tiesību un pienākumu apjoms nepārgrozās tāpēc, ka ģenerāluzņēmēja darbu nodošanu objekta pasūtītājam to savstarpējā tiesiskajā attiecībā pielīgusi atšķirīgi.

Nevajadzētu rasties saprātīgām šaubām par to, ka 2014.gada 7.oktobrī noslēgtais uzņēmuma Līgums ir divpusēja tiesiskā attiecība, kurā darba pasūtītājs ir SIA „SKONTO BŪVE", bet uzņēmējs SIA „EKO OSTA".

Termiņš Līgumā par to, cik ilgā laikā atbildētājai ir pienākums celt iebildumus par pieņemšanai nodotiem darbiem, nav atrunāts, tātad piemērojami FIDIC līguma noteikumi, kā to noteic Līguma 67.punkts. Turklāt FIDIC noteikumi par iebildumu celšanas laiku vērtējami atbilstoši divpusējai tiesiskai attiecībai, kurā darba pasūtītājs ir SIA „SKONTO BŪVE", bet uzņēmējs SIA „EKO OSTA". Tātad, ja SIA „SKONTO BŪVE" 28 dienu laikā nav sniegusi prasītājai darbu nodošanas-pieņemšanas apstiprinājumu, ne arī noraidījusi pieteikumu un ja darbi atbilst līguma prasībām, tiek uzskatīts, ka pieņemšanas-nodošanas apstiprinājums izdots pēdējā šī perioda dienā (FIDIC dzeltenās grāmatas vispārīgo noteikumu 10.1.apakšpunkta ceturtā daļa).

Var piekrist tiesas secinājumam, ka izskatāmās civillietas ietvaros nav pamata vērtēt un analizēt tos darbus, kurus no ģenerāluzņēmējas nepieņēma objekta pasūtītāja Inženieris, tajā pašā laikā tiesa nevarēja ignorēt faktu, ka par prasītājai pielīgtā darba apjoma izpildi, kvalitāti vai izpildes termiņiem lietā iebildumus atbildētāja nav cēlusi, kam parasti saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta otro daļu būtu jābūt pietiekami, lai celto prasību atzītu par pierādītu.

Jāņem vērā, ka parasti sagaidāmās civiltiesiskās apgrozības attiecībās ir maz ticama situācija, kurā atbildētāja, saņemot objekta pasūtītājas iebildumus par prasītājas paveikto darbu, nebūtu darījusi to zināmu prasītājai un vēlāk arī tiesai.

[8] Ir pilnīgi skaidrs, ka prasība celta nolūkā aizsargāt aizskarto tiesību pēc samaksas saistības, kas ir celtās prasības priekšmets. Prasītāja kļūdaini kā priekšnoteikumu prasības pamatošanai izvirzījusi Līguma 34.punkta noteikuma apstrīdēšanu, lai gan ir pilnībā pietiekami ar minētā noteikuma iztulkošanu un piemērošanu atbilstoši lietas faktiskajiem apstākļiem.

Vispārīgie noteikumi par samaksas kārtību līgumā iekļauti, saprātīgi pieņemot, ka pretējā puse pildīs savas saistības kā pret prasītāju, tā arī pret citiem darījumu partneriem.

Tas, ka SIA „SKONTO BŪVE" par šķērsli samaksas saņemšanai no objekta pasūtītājas ir domstarpības par pašas ģenerāluzņēmējas saistību izpildi, kam nav tieša sakara ar prasītājas izpildīto darbu, nevar pārgrozīt Līgumā noteikto pušu savstarpējo tiesību un pienākumu apjomu. Nav pieļaujama situācija, kad pretēji Civillikuma 2223.panta pirmās daļas tiesību normas sastāvam atbildētājas atsaukšanās uz savu pienākumu neizpildi pret objekta pasūtītāju varētu tikt atzīta par priekšnoteikumu saistību neizpildei pret prasītāju par labi izpildītu un faktiski pieņemtu darbu.

Līdz ar to Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedums tiktāl, ciktāl noraidīta prasība par Līguma 34.punkta noteikumu daļēju spēkā neesību, atstājams negrozīts.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 458.panta otro daļu SIA "EKO OSTA" atmaksājama drošības nauda 300 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 474.panta 2.punktu, Senāts

nosprieda

Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2020.gada 19.novembra spriedumu daļā, ar kuru noraidīta prasība par parāda un līgumsoda piedziņu, atcelt un lietu šajā daļā nodot jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Atmaksāt SIA "EKO OSTA" drošības naudu 300 EUR (trīs simti *euro*).

Spriedums nav pārsūdzams.

Senators I. Bisters

Senators V. Maksimovs

Senatore M. Senkāne